

Procurement of AI Community

● PUBLIC BUYERS COMMUNITY

**Voorstel voor modelcontractbepalingen voor de
inkoop van artificiële intelligentie door
overheidsorganisaties versie september 2023**

DRAFT High Risk version

Afwijzing van aansprakelijkheid

Dit ontwerpdocument dient louter voor besprekingsdoeleinden om initiële feedback van belanghebbenden te verzamelen. Dit document is opgesteld door Jeroen Naves (Pels Rijcken). Het is geen officieel EU-document en de inhoud ervan mag in geen enkel geval worden beschouwd als een weergave van een officieel standpunt van de Europese Commissie. Noch de Europese Commissie, noch enige persoon die optreedt namens de Commissie is verantwoordelijk voor het eventuele gebruik van dit document. Dit document is nog in ontwikkeling. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Opmerkingen vooraf

Deze modelcontractbepalingen zijn opgesteld voor overheidsorganisaties die een AI-systeem willen inkopen dat door een externe leverancier is ontwikkeld. Deze modelbepalingen zijn gebaseerd op de modelbepalingen voor de inkoop van algoritmen door Gemeente Amsterdam uit 2018 (<https://www.amsterdam.nl/innovatie/digitalisering-technologie/algoritmen-ai/contractual-terms-for-algorithms/>).

De modelcontractbepalingen in dit ontwerp zijn in grote mate gebaseerd op de voorschriften en verplichtingen voor AI-systemen met een hoog risico die zijn opgenomen in titel III van het voorstel voor een verordening betreffende artificiële intelligentie* (“de AI-verordening”). Dit voorstel is onderworpen aan lopende onderhandelingen. De bepalingen zullen dan ook moeten worden herzien zodat rekening wordt gehouden met eventuele wijzigingen en om ze volledig af te stemmen op de definitieve verordening die de Raad en het Europees Parlement vaststellen.

Aangezien momenteel nog over de voorgestelde AI-verordening wordt onderhandeld, staat het overheidsorganisaties vrij te beslissen of zij van deze voorwaarden gebruik zullen maken, door per geval te beoordelen of de verschillende afdelingen van deze modelcontractbepalingen toereikend en evenredig zijn voor de inkoop van een specifiek AI-systeem. De modelcontractbepalingen zijn met name bedoeld voor AI-systemen die zijn ingedeeld als systemen met een hoog risico in de zin van artikel 6 en die zijn opgenomen in een van de gebieden die vallen onder de bijlagen II en III bij de voorgestelde AI-verordening. Voor AI-systemen zonder hoog risico is de toepassing van deze voorschriften in het kader van de AI-verordening niet verplicht, maar aangewezen om de geloofwaardigheid van AI-toepassingen die door overheidsorganisaties worden ingekocht, te verbeteren. Wanneer dit passend en gerechtvaardigd is, afhankelijk van het effect van het systeem op personen en de samenleving, mogen overheidsorganisaties de toepassing van deze bepalingen ook uitbreiden naar andere algoritmen die mogelijk niet als “AI” zijn ingedeeld, zodat zij ook van toepassing zijn op eenvoudiger software met op regels gebaseerde systemen, aangezien het gebruik ervan in de openbare sector in bepaalde gevallen meer verantwoording, controle en transparantie kan vereisen.

Om tegemoet te komen aan overheidsorganisaties die deze modelcontractbepalingen willen gebruiken voor AI-systemen zonder hoog risico, is er ook een “light”-versie van deze bepalingen beschikbaar.

De modelcontractbepalingen bevatten alleen bepalingen die specifiek zijn voor AI-systemen en die betrekking hebben op kwesties die onder de voorgestelde AI-verordening vallen. Daarom zijn andere verplichtingen of voorschriften die kunnen voortvloeien uit andere toepasselijke wetgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming, niet opgenomen. Bovendien omvatten deze modelcontractbepalingen geen volledige contractuele overeenkomst. Zo bevatten ze geen voorwaarden met betrekking tot intellectuele eigendom, aanvaarding, betaling, levertermijnen, toepasselijk recht of aansprakelijkheid. De modelcontractbepalingen zijn zo opgesteld dat zij als bijlage kunnen worden gevoegd bij een overeenkomst waarin dergelijke kwesties al zijn vastgesteld.

* Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (AI-verordening) en tot wijziging van bepaalde wetgevingshandelingen van de Unie (COM(2021) 206 final).

Afdeling A — Definities

Article 1 Definities

1.1. De begrippen die in deze bepalingen worden gebruikt, hebben de betekenis zoals gedefinieerd in dit artikel:

- overeenkomst: de volledige overeenkomst waarvan de bepalingen integraal deel uitmaken in de vorm van een bijlage;
- AI-systeem: het AI-systeem of de AI-systemen als bedoeld in **bijlage A**, met inbegrip van eventuele nieuwe versies daarvan;
- bepalingen: deze modelcontractbepalingen voor de inkoop van artificiële intelligentie door overheidsorganisaties;
- datareeksen van de overheidsorganisatie: de datareeksen (of delen daarvan) i) die de overheidsorganisatie in het kader van de overeenkomst aan de leverancier bezorgt of ii) die als onderdeel van de overeenkomst moeten worden gecreëerd of verzameld, met inbegrip van gewijzigde of uitgebreide versies van de datareeksen als bedoeld in i) en ii) (bijvoorbeeld door annotatie, etikettering, opschoning, verrijking of aggregatie);
- datareeksen: alle datareeksen die voor de ontwikkeling van het AI-systeem worden gebruikt, met inbegrip van de in **bijlage B** beschreven datareeks of datareeksen;
- levering: het ogenblik waarop de leverancier de overheidsorganisatie mededeelt dat het AI-systeem aan alle overeengekomen voorwaarden voldoet en gebruiksklaar is;
- beoogd doel: het gebruik waarvoor een AI-systeem door de overheidsorganisatie is bedoeld, met inbegrip van de specifieke context en voorwaarden van het gebruik, zoals gespecificeerd in bijlage B, de informatie die door de leverancier in de gebruiksinstructies, reclame- of verkoopmaterialen en verklaringen, alsook in de technische documentatie is verstrekt;
- redelijkerwijs te voorzien misbruik: het gebruik van een AI-systeem op een wijze die niet in overeenstemming is met het beoogde doel, maar die kan voortvloeien uit redelijkerwijs te voorzien menselijk gedrag of de redelijkerwijs te voorziene interactie met andere systemen;
- ingrijpende wijziging: een verandering aan een AI-systeem nadat dit is geleverd, die gevolgen heeft voor de overeenstemming van het AI-systeem met de voorschriften van deze bepalingen of die resulteert in een wijziging van het beoogde doel;
- leverancier: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, de overheid, het agentschap of de andere instantie die het AI-systeem overeenkomstig de overeenkomst aan de overheidsorganisatie levert;
- datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden: de gegevensreeksen (of delen daarvan) die niet kunnen worden aangemerkt als datareeksen van overheidsorganisaties.

Afdeling B — Essentiële voorschriften met betrekking tot het AI-systeem

Article 2 Risicobeheersysteem

- 2.1. De leverancier zorgt ervoor dat een risicobeheersysteem met betrekking tot het AI-systeem wordt opgesteld en uitgevoerd voordat het AI-systeem wordt geleverd.
- 2.2. Het risicobeheersysteem omvat ten minste de volgende stappen:
  - a. identificatie, inschatting en evaluatie van de gekende en redelijkerwijs te voorziene risico's voor gezondheid, veiligheid en grondrechten van de Europese Unie die zich mogelijk voordoen in het licht van het beoogde doel van het AI-systeem en het redelijkerwijs te voorziene misbruik;
  - b. evaluatie van andere risico's die zich kunnen voordoen;
  - c. vaststelling van passende en doelgerichte risicobeheersingsmaatregelen om de risico's als bedoeld in de punten a) en b) van dit lid aan te pakken, overeenkomstig de bepalingen van de volgende leden.
- 2.3. De in lid 2.2, punt c), bedoelde risicobeheersingsmaatregelen zijn zodanig dat relevante restrisico's in verband met elk gevaar en het totale restrisico van het AI-systeem door de leverancier redelijkerwijs aanvaardbaar worden geacht, mits het AI-systeem wordt gebruikt in overeenstemming met het beoogde doel ervan of in een situatie van redelijkerwijs te voorzien misbruik.
- 2.4. Bij het vaststellen van de passendste risicobeheersingsmaatregelen als bedoeld in lid 2.2, punt c), wordt het volgende gewaarborgd:
  - a. de geïdentificeerde risico's worden, voor zover dit technisch haalbaar is, uitgesloten of beperkt door middel van een adequaat ontwerp en adequate ontwikkeling van het AI-systeem;
  - b. waar passend worden adequate maatregelen voor beperking en controle genomen in verband met risico's die niet kunnen worden uitgesloten;
  - c. er wordt passende informatie aan de overheidsorganisatie verstrekt.
- 2.5. De leverancier zorgt ervoor dat het AI-systeem voorafgaand aan de levering wordt getest om na te gaan of het voldoet aan de bepalingen en of de risicobeheersingsmaatregelen als bedoeld in lid 2.2, punt c), doeltreffend zijn in het licht van het beoogde doel en het redelijkerwijs te voorziene misbruik. Als de overheidsorganisatie dit vraagt, moet de leverancier het AI-systeem testen in de omgeving van de overheidsorganisatie.
- 2.6. Alle risico's die zijn geïdentificeerd, maatregelen die zijn genomen en tests die zijn uitgevoerd in het kader van de naleving van dit artikel, moeten door de leverancier worden gedocumenteerd. De leverancier moet deze documentatie uiterlijk bij de levering van het AI-systeem ter beschikking stellen van de overheidsorganisatie. Deze documentatie mag deel uitmaken van de technische documentatie en/of de gebruiksinstructies.
- 2.7. Het risicobeheersysteem bestaat uit een doorlopend en iteratief proces tijdens de gehele levensduur van de overeenkomst. Na de levering van het AI-systeem moet de leverancier dan ook:
  - a. het risicobeheerproces regelmatig herzien en actualiseren om te waarborgen dat het doeltreffend blijft;
  - b. de in artikel 2.6 beschreven documentatie actueel houden; en
  - c. elke nieuwe versie van de in artikel 2.6 beschreven documentatie onverwijld ter beschikking stellen van de overheidsorganisatie.
- 2.8. Wanneer dit redelijkerwijs vereist is voor de goede uitvoering van het risicobeheersysteem door de leverancier, verstrekt de overheidsorganisatie de leverancier op verzoek informatie voor zover deze niet vertrouwelijk is.

- 2.9. **<facultatief>** Als de overheidsorganisatie het AI-systeem na de looptijd van de overeenkomst blijft gebruiken, verstrekt de leverancier de overheidsorganisatie aan het einde van de looptijd van de overeenkomst de informatie die zij nodig heeft om het risicobeheersysteem zelf te onderhouden.

Article 3 **< Artikel 3 is alleen van toepassing op AI-systemen waarbij gebruik wordt gemaakt van technieken die training van modellen met data inhouden. Voor artikel 3 wordt verondersteld dat de leverancier (of zijn onderaannemers) volledige toegang heeft (hebben) tot de datareeksen. Als de datareeksen exclusief eigendom zijn van de overheidsorganisatie, moeten andere regelingen worden getroffen.>** Data en databeheer

- 3.1. De leverancier waarborgt dat de datareeksen die bij de ontwikkeling van het AI-systeem worden gebruikt, met inbegrip van training, validatie en tests, zijn en worden onderworpen aan databeheer dat passend is voor de gebruiksccontext alsook het beoogde doel van het AI-systeem. Die maatregelen hebben met name betrekking op:
- a. transparantie betreffende het oorspronkelijke doel van de dataverzameling;
  - b. de relevante ontwerpkeuzes;
  - c. de procedures voor dataverzameling;
  - d. datavoorbereiding voor verwerkingsactiviteiten, zoals annotatie, etikettering, opschoning, verrijking en aggregatie;
  - e. het opstellen van relevante aannames, met name met betrekking tot de informatie die de data moeten meten en vertegenwoordigen;
  - f. een beoordeling met het oog op mogelijke vertekeningen die de gezondheid en de veiligheid van natuurlijke personen kunnen schaden of die kunnen leiden tot discriminatie die bij wet verboden is in de Europese Unie;
  - g. passende maatregelen voor de opsporing, preventie en mitigatie van mogelijke vertekeningen;
  - h. het identificeren van relevante leemten of tekortkomingen die naleving van deze bepalingen verhinderen, en de manier waarop deze leemten en tekortkomingen kunnen worden aangepakt.
- 3.2. De leverancier waarborgt dat de datareeksen die bij de ontwikkeling van het AI-systeem worden gebruikt, relevant, representatief en in de mate van het mogelijke foutenvrij en zo volledig mogelijk zijn, gelet op het beoogde doel. De leverancier waarborgt dat datareeksen de passende statistische kenmerken hebben, onder meer, waar van toepassing, met betrekking tot de personen of groepen personen voor wie het AI-systeem moet worden gebruikt. Deze kenmerken van de datareeksen worden op het niveau van de afzonderlijke datareeksen of een combinatie daarvan verwezenlijkt.
- 3.3. De leverancier waarborgt dat ten aanzien van de datareeksen die voor de ontwikkeling van het AI-systeem worden gebruikt, voor zover vereist gezien het beoogde doel of het redelijkerwijs te voorziene misbruik hiervan, rekening wordt gehouden met de eigenschappen of elementen die specifiek zijn voor een bepaalde geografische, functionele of gedragsomgeving waarin het AI-systeem moet worden gebruikt.
- 3.4. De verplichtingen in het kader van dit artikel gelden niet alleen voor de ontwikkeling van het AI-systeem voorafgaand aan de levering, maar ook voor elk gebruik van datareeksen

door de leverancier dat de werking van het AI-systeem op elk ander ogenblik tijdens de looptijd van de overeenkomst kan beïnvloeden.

Article 4 Technische documentatie en gebruiksinstructies

- 4.1. Wanneer de leverancier het AI-systeem levert, overhandigt hij ook de technische documentatie en gebruiksinstructies.
- 4.2. Aan de hand van de technische documentatie moet de overheidsorganisatie of een derde kunnen beoordelen of het AI-systeem in overeenstemming is met de voorschriften in deze bepalingen. De documentatie moet ten minste voldoen aan de voorwaarden in **bijlage C**.
- 4.3. De gebruiksinstructies bevatten beknopte, volledige, correcte en duidelijke informatie die relevant, toegankelijk en begrijpelijk is voor de overheidsorganisatie. De gebruiksinstructies moeten ten minste voldoen aan de voorwaarden in **bijlage D**.
- 4.4. De leverancier moet deze documentatie ten minste bij elke ingrijpende wijziging tijdens de looptijd van de overeenkomst actualiseren en vervolgens ter beschikking stellen van de overheidsorganisatie.
- 4.5. **<facultatief>** De technische documentatie en gebruiksinstructies worden in het Engels opgesteld.
- 4.6. **<facultatief>** De overheidsorganisatie mag kopieën van de technische documentatie en gebruiksinstructies maken voor zover dit nodig is voor intern gebruik binnen de overheidsorganisatie, onverminderd de bepalingen van de artikelen 6 en 13.

Article 5 Registratie

- 5.1. De leverancier ziet erop toe dat het AI-systeem is en wordt ontworpen en ontwikkeld met capaciteiten die de automatische registratie van gebeurtenissen (hierna "logs" genoemd) tijdens de werking van het AI-systeem mogelijk maken. Deze loggingcapaciteiten moeten in overeenstemming zijn met geavanceerde en, indien beschikbaar, erkende normen of gemeenschappelijke specificaties. **<facultatief: voeg een specifieke norm toe indien die beschikbaar is>**
- 5.2. De loggingcapaciteiten waarborgen een mate van traceerbaarheid van de werking van het AI-systeem tijdens de levensduur ervan die passend is voor het beoogde doel van het systeem en het redelijkerwijs te voorzien misbruik. Zij moeten met name de registratie mogelijk maken van gebeurtenissen die relevant zijn voor de identificatie van situaties die:
  - a. ertoe kunnen leiden dat het AI-systeem een risico vormt voor de gezondheid of veiligheid of voor de bescherming van grondrechten van personen; of
  - b. kunnen leiden tot een ingrijpende wijziging.
- 5.3. **<facultatief>** De leverancier geeft de overheidsorganisatie ook toegang tot de logs die het AI-systeem automatisch in realtime genereert.
- 5.4. De leverancier houdt de logs die het AI-systeem automatisch genereert bij, voor zover die logs onder zijn controle vallen op basis van de overeenkomst, gedurende de looptijd van de overeenkomst. Aan het einde van de looptijd van de overeenkomst overhandigt de leverancier deze logs zonder verwijl aan de overheidsorganisatie.

Article 6 Transparantie van het AI-systeem

- 6.1. De leverancier waarborgt dat het AI-systeem zodanig is en wordt ontworpen en ontwikkeld dat de werking van het AI-systeem voldoende transparant is om de overheidsorganisatie in staat te stellen de werking van het systeem op redelijke wijze te begrijpen.
- 6.2. Om passende transparantie te waarborgen, voert de leverancier voorafgaand aan de levering van het AI-systeem ten minste de technische en organisatorische maatregelen uit die beschreven staan in **bijlage E**. Deze maatregelen moeten ertoe leiden dat de overheidsorganisatie het AI-systeem op passende wijze kan begrijpen en gebruiken door te begrijpen hoe het AI-systeem werkt en welke data het verwerkt, waardoor de overheidsorganisatie de beslissingen die het AI-systeem neemt, kan uitleggen aan de personen of groepen personen voor wie het AI-systeem wordt (of moet worden) gebruikt.

Article 7 Menselijk toezicht

- 7.1. De leverancier waarborgt dat het AI-systeem zodanig is en wordt ontworpen, met inbegrip van passende mens-machine-interface-instrumenten, dat hierop op doeltreffende wijze toezicht kan worden uitgeoefend door natuurlijke personen, evenredig met de risico's die met het systeem gepaard gaan.
- 7.2. De leverancier waarborgt dat voorafgaand aan de levering passende maatregelen in het AI-systeem worden verwerkt en genomen om menselijk toezicht mogelijk te maken. Deze maatregelen, die onder meer training van werknemers van de overheidsorganisatie kunnen inhouden, stellen de personen die verantwoordelijk zijn voor het menselijk toezicht in staat om het volgende te doen, zoals passend gezien de omstandigheden:
  - a. zich bewust zijn van en voldoende inzicht hebben in de relevante capaciteiten en beperkingen van het AI-systeem en de werking ervan naar behoren kunnen monitoren, zodat tekenen van onregelmatigheden, storingen en onverwachte prestaties zo snel mogelijk kunnen worden gedetecteerd en aangepakt;
  - b. zich bewust blijven van de mogelijke neiging om automatisch of te veel te vertrouwen op de output van een AI-systeem (de zogenaamde "automation bias"), met name wanneer het AI-systeem wordt gebruikt om informatie of aanbevelingen te verstrekken voor beslissingen die door natuurlijke personen moeten worden genomen;
  - c. de output van het AI-systeem juist interpreteren, in het bijzonder rekening houdend met de kenmerken van het systeem en de beschikbare instrumenten en methoden voor interpretatie;
  - d. in alle specifieke situaties kunnen besluiten om het AI-systeem niet te gebruiken of de output van het AI-systeem op andere wijze te negeren, terzijde te schuiven of terug te draaien;
  - e. ingrijpen in de werking van het AI-systeem of het systeem onderbreken door middel van een stopknop of een vergelijkbare procedure.
- 7.3. **<facultatief>** Om passend menselijk toezicht te waarborgen, voert de leverancier vóór de levering van het systeem ten minste de technische en organisatorische maatregelen uit die beschreven staan in **bijlage F**.

Article 8 Nauwkeurigheid, robuustheid en cyberbeveiliging

- 8.1. De leverancier waarborgt dat het AI-systeem is en wordt ontworpen volgens het beginsel van beveiliging door ontwerp en door standaardinstellingen. Het AI-systeem moet, met het oog op het beoogde doel, een passend niveau van nauwkeurigheid, robuustheid en cyberbeveiliging bieden, alsook consistente prestaties gedurende de levensduur ervan met betrekking tot deze aspecten.
- 8.2. De niveaus van nauwkeurigheid en de relevante maatstaven voor de nauwkeurigheid van het AI-systeem worden vermeld in **bijlage G**.
- 8.3. Om een passend niveau van robuustheid, veiligheid en cyberbeveiliging te waarborgen, voert de leverancier voorafgaand aan de levering van het systeem ten minste de technische en organisatorische maatregelen uit die beschreven staan in **bijlage H**.

Afdeling C – Verplichtingen van de leverancier met betrekking tot het AI-systeem

Article 9 Overeenstemming met afdeling B

De leverancier waarborgt dat het AI-systeem vanaf de levering tot het einde van de looptijd van de overeenkomst voldoet aan de voorschriften van afdeling B van deze bepalingen.

Article 10 <facultatief> Kwaliteitsbeheersysteem

- 10.1. Alvorens het AI-systeem te leveren, voorziet de leverancier in een kwaliteitsbeheersysteem dat de naleving van deze bepalingen waarborgt. Dit systeem wordt op systematische en ordelijke wijze gedocumenteerd in de vorm van schriftelijk beleidslijnen, procedures en instructies en omvat ten minste de volgende aspecten:
  - a. een strategie voor de naleving van de wet- en regelgeving;
  - b. technieken, procedures en systematische maatregelen die moeten worden toegepast voor het ontwerp, de controle van het ontwerp en de verificatie van het ontwerp van het AI-systeem;
  - c. technieken, procedures en systematische maatregelen die moeten worden toegepast voor de ontwikkeling, de kwaliteitscontrole en de kwaliteitsborging van het AI-systeem;
  - d. procedures voor het inspecteren, testen en valideren die vóór, tijdens en na de ontwikkeling van het AI-systeem moeten worden uitgevoerd en de regelmaat waarmee zij moeten worden uitgevoerd;
  - e. technische specificaties, met inbegrip van normen, die moeten worden toegepast en, wanneer de relevante geharmoniseerde normen niet volledig worden toegepast of geen betrekking hebben op alle relevante voorschriften, de middelen die worden gebruikt om ervoor te zorgen dat het AI-systeem in overeenstemming is met de voorschriften van afdeling B van deze bepalingen;
  - f. systemen en procedures voor databeheer, met inbegrip van dataverzameling, -analyse, -etikettering, -opslag, -zuivering, -aggregatie en -behoud en datamining en eventuele andere operaties met betrekking tot de data die worden uitgevoerd voorafgaand aan de levering van het AI-systeem;

- g. het risicobeheersysteem zoals bedoeld in artikel 2;
- h. procedures in verband met het melden van ernstige incidenten en van gebrekkig functioneren;
- i. systemen en procedures voor de registratie van alle relevante documentatie en informatie;
- j. het beheer van hulpmiddelen, met inbegrip van maatregelen in verband met de voorzieningszekerheid;
- k. een kader voor de verantwoording, waarin de verantwoordelijkheden van het management en ander personeel uiteen worden gezet met betrekking tot alle aspecten van dit lid.

Article 11   <facultatief> Conformiteitsbeoordeling

- 11.1. De leverancier waarborgt dat het AI-systeem voorafgaand aan de levering de volgende conformiteitsbeoordelingsprocedure ondergaat:
- a. de leverancier verifieert dat het ingevoerde kwaliteitsbeheersysteem voldoet aan de in artikel 10 vastgestelde eisen;
  - b. de leverancier beoordeelt de in de technische documentatie opgenomen informatie om te beoordelen of het AI-systeem voldoet aan de relevante essentiële eisen die zijn vastgesteld in afdeling B van deze bepalingen;
  - c. de leverancier verifieert eveneens of het ontwerp- en ontwikkelingsproces van het AI-systeem overeenkomt met de technische documentatie;
- 11.2. De leverancier waarborgt dat het AI-systeem een nieuwe conformiteitsbeoordelingsprocedure ondergaat telkens wanneer het AI-systeem tijdens de looptijd van de overeenkomst wezenlijk wordt gewijzigd.

Article 12   Corrigerende maatregelen

Als de leverancier tijdens de looptijd van de overeenkomst van mening is of redenen heeft om van mening te zijn dat het AI-systeem niet in overeenstemming met deze bepalingen is, al dan niet als reactie op een opmerking van de overheidsorganisatie, treft hij onmiddellijk de nodige corrigerende maatregelen om het systeem in overeenstemming te brengen. De leverancier brengt de overheidsorganisatie hiervan op de hoogte.

Article 13   Verplichting om de werking van het AI-systeem op individueel niveau uit te leggen

- 13.1. Naast de in artikel 6 beschreven verplichtingen is de leverancier tijdens de looptijd van de overeenkomst verplicht de openbare organisatie te helpen bij het eerste verzoek van de openbare organisatie om uit te leggen hoe het AI-systeem tot een bepaald besluit of resultaat is gekomen aan de personen of groep personen waarvoor het AI-systeem wordt (of moet worden) gebruikt. Deze bijstand omvat ten minste een duidelijke indicatie van de belangrijkste factoren die ertoe hebben geleid dat het AI-systeem tot een bepaald resultaat kwam en de wijzigingen aan de input die moeten worden aangebracht opdat het systeem tot een ander resultaat komt.

- 13.2. De in artikel 13.1 beschreven verplichting omvat de verstrekking aan de overheidsorganisatie van alle technische en andere informatie die vereist is om uit te leggen hoe het AI-systeem tot een bepaalde beslissing of een bepaald resultaat is gekomen en om de personen of groep personen waarvoor het AI-systeem wordt (of moet worden) gebruikt, de mogelijkheid te bieden na te gaan hoe het AI-systeem tot een bepaalde beslissing of een bepaald resultaat is gekomen. De leverancier verleent de overheidsorganisatie hiertoe het recht om deze informatie te gebruiken, te delen en bekend te maken, als en voor zover dit nodig is om de personen of groepen personen voor wie het AI-systeem wordt (of moet worden) gebruikt, te informeren over de werking van het AI-systeem en/of bij eventuele gerechtelijke procedures.
- 13.3. **<facultatief>** De verplichtingen als bedoeld in artikel 13.1 en artikel 13.2 omvatten de broncode van het AI-systeem, de technische specificaties die bij de ontwikkeling van het AI-systeem zijn gebruikt, de datareeksen, technische informatie over de wijze waarop de datareeksen die voor de ontwikkeling van het AI-systeem zijn gebruikt, werden verkregen en bewerkt, informatie over de gebruikte ontwikkelingsmethode en het uitgevoerde ontwikkelingsproces, staving van de keuze voor een bepaald model en de parameters daarvan, en informatie over de prestatie van het AI-systeem.

Afdeling D — Rechten om de datareeksen te gebruiken

Article 14 Rechten op datareeksen van overheidsorganisaties

- 14.1. Alle rechten, met inbegrip van eventuele intellectuele-eigendomsrechten, met betrekking tot datareeksen van overheidsorganisaties komen toe aan de overheidsorganisatie of een derde die als dusdanig door de overheidsorganisatie is aangewezen.
- 14.2. De leverancier mag datareeksen van overheidsorganisaties niet gebruiken voor andere doelen dan de uitvoering van de overeenkomst, tenzij anders bepaald in bijlage B.
- 14.3. Bij het eerste verzoek van de overheidsorganisatie moet de leverancier datareeksen van de overheidsorganisatie vernietigen, tenzij anders bepaald in bijlage B. Als de overheidsorganisatie dit vraagt, moet de leverancier haalbaar bewijsmateriaal van de vernietiging van datareeksen van de overheidsorganisatie verstrekken.

Article 15 Rechten op datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden

- 15.1. Alle rechten, met inbegrip van eventuele intellectuele-eigendomsrechten, met betrekking tot datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden komen toe aan de leverancier of aan een derde.
- 15.2. De leverancier verleent de overheidsorganisatie een niet-exclusief recht om datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden te gebruiken dat in elk geval toereikend is voor de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst, tenzij anders vermeld in bijlage B.
- 15.3. **<facultatief>** Het recht op gebruik als beschreven in artikel 15.2 omvat het recht om datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden te gebruiken voor de verdere ontwikkeling van het AI-systeem, met inbegrip van eventuele nieuwe versies daarvan, door de overheidsorganisatie of een derde.

Article 16 Overhandiging van de datareeksen

- 16.1. Bij het eerste verzoek van de overheidsorganisatie overhandigt de leverancier de meest recente versie van de datareeksen van de overheidsorganisatie aan de overheidsorganisatie.
- 16.2. Bij het eerste verzoek van de overheidsorganisatie overhandigt de leverancier de meest recente versie van de datareeksen van de leverancier en de datareeksen van derden aan de overheidsorganisatie, tenzij anders vermeld in bijlage B.
- 16.3. De leverancier overhandigt de datareeksen aan de overheidsorganisatie in een gangbare bestandsopmaak die de overheidsorganisatie aangeeft. **<facultatief> De datareeksen worden als volgt teruggegeven: [bestandsopmaak].**

Article 17 Schadeloosstellingen

- 17.1. De leverancier stelt de overheidsorganisatie schadeloos voor alle vorderingen van derden, met inbegrip van toezichthouders, met betrekking tot een inbreuk op hun intellectuele-eigendomsrechten, privacyrechten of gelijkwaardige rechten die verband houden met kennis, onrechtmatige mededinging en dergelijke ten aanzien van de datareeksen van de leverancier en de datareeksen van derden.
- 17.2. De overheidsorganisatie stelt de leverancier schadeloos voor alle vorderingen van derden, met inbegrip van toezichthouders, met betrekking tot een inbreuk op hun intellectuele-eigendomsrechten, privacyrechten of gelijkwaardige rechten die verband houden met kennis, onrechtmatige mededinging en dergelijke ten aanzien van de datareeksen van de overheidsorganisatie.

Afdeling E — AI-register en audit

Article 18 **<facultatief>** AI-register

- 18.1. Bij het eerste verzoek van de overheidsorganisatie verstrekt de leverancier de overheidsorganisatie de meest recente versie van de informatie die beschreven staat in de bijlagen C en D.
- 18.2. De overheidsorganisatie mag de in artikel 18.1 vermelde informatie delen met derden en bekendmaken, bijvoorbeeld in een register voor AI-systemen.
- 18.3. Als de overheidsorganisatie dit vraagt, verstrekt de leverancier bijstand bij de registratie van de AI-systemen in relevante registers.

Article 19 Naleving en audit

- 19.1. Bij het eerste verzoek van de overheidsorganisatie stellen de leveranciers alle informatie die nodig is om overeenstemming met deze bepalingen aan te tonen, ter beschikking van de overheidsorganisatie.
- 19.2. De leverancier is verplicht samen te werken aan audits of andere inspecties die door of in naam van de overheidsorganisatie worden uitgevoerd om te beoordelen of de leverancier

de in deze bepalingen vermelde verplichtingen te allen tijde nakomt. Een dergelijke samenwerking omvat het verstrekken van alle informatie waarom de overheidsorganisatie verzoekt, het verstrekken van inzicht in het uitgevoerde risicobeheersysteem, het ter beschikking stellen van personeel van de leverancier voor interviews en het verstrekken van toegang tot de locaties van de leverancier.

- 19.3. De overheidsorganisatie stelt een verslag op of laat dit opstellen, waarin de conclusies van de audit worden opgenomen. In het verslag vermeldt de overheidsorganisatie in welke mate de leverancier voldoet aan zijn verplichtingen in het kader van de overeenkomst. Als de overheidsorganisatie vaststelt dat de leverancier niet aan de verplichtingen in het kader van dit artikel voldoet, moet de leverancier de door de overheidsorganisatie vastgestelde tekortkomingen herstellen binnen de redelijke termijn die de overheidsorganisatie in het verslag vermeldt. Als de leverancier de door de overheidsorganisatie vastgestelde tekortkomingen niet herstelt binnen de in het verslag vastgestelde termijn voor het herstellen van dergelijke tekortkomingen, blijft de leverancier volgens de wet in gebreke.
- 19.4. De overheidsorganisatie mag de conclusies van het in artikel 19.3 bedoelde verslag bekendmaken.
- 19.5. De overheidsorganisatie mag elk kalenderjaar of bij een ingrijpende wijziging een audit uitvoeren of laten uitvoeren.
- 19.6. De overheidsorganisatie kan beslissen de audit of een deel ervan door een onafhankelijke auditor te laten uitvoeren.
- 19.7. De kosten van de auditor die de overheidsorganisatie eventueel aanstelt, worden door de overheidsorganisatie gedragen. De overheidsorganisatie betaalt de leverancier een redelijke vergoeding voor de kosten die de leverancier in het kader van de audit maakt. In geen enkel geval geeft een geschil over het bedrag van die vergoeding de leverancier het recht zijn verplichtingen in het kader van deze bepalingen op te schorten. De overheidsorganisatie is geen vergoeding verschuldigd als uit de audit blijkt dat de leverancier zijn verplichtingen in het kader van deze bepalingen niet is nagekomen.

Afdeling F — Kosten

Article 20   Kosten

Tenzij anders overeengekomen tussen de partijen of uitdrukkelijk vermeld in deze bepalingen, is de leverancier geen bijkomende vergoeding aan de overheidsorganisatie verschuldigd voor de werkzaamheden die voortvloeien uit deze bepalingen.

Bijlage A — Het AI-systeem en het beoogde doel

Beschrijving van het AI-systeem

De volgende systemen of onderdelen van systemen vallen binnen het toepassingsgebied van deze bepalingen:

Geef een beschrijving van het (de) AI-systeem (-systemen). Dit mag ook een algoritme zijn dat niet in aanmerking komt als AI-systeem in het kader van de AI-verordening.

Beoogd doel

Geef een beschrijving van het gebruik waarvoor het AI-systeem is bedoeld.

Bijlage B — De datareeksen

Geef een beschrijving van de datareeksen die zijn gebruikt voor training (indien van toepassing), validatie en tests van het AI-systeem. Maak een onderscheid tussen datareeksen van de overheidsorganisatie enerzijds en datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden anderzijds. Beschrijf in geval van datareeksen van de overheidsorganisatie de doelen waarvoor de leverancier de datareeksen mag gebruiken (andere dan de uitvoering van de overeenkomst) en of de leverancier de datareeks aan het einde van de looptijd van de overeenkomst moet vernietigen. Beschrijf in geval van datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden de doelen waarvoor de overheidsorganisatie de datareeksen mag gebruiken en of de leverancier de datareeksen moet overhandigen.

Datareeksen van de overheidsorganisatie

De volgende datareeksen worden door de overheidsorganisatie aan de leverancier verstrekt in het kader van de overeenkomst of worden aangemaakt of verzameld als onderdeel van de overeenkomst:

Beschrijving van de datareeks	Gebruiksrechten van de leverancier	Verplichting om de datareeks aan het einde van de looptijd van de overeenkomst te vernietigen
		Ja/Nee
		Ja/Nee
		Ja/Nee
		Ja/Nee

Datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden

De volgende datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden zijn of werden gebruikt voor training (indien van toepassing), validatie en tests van het AI-systeem:

Beschrijving van de datareeks	Gebruiksrechten van de overheidsorganisatie	Verplichting tot overhandiging ¹
		Ja/Nee
		Ja/Nee
		Ja/Nee
		Ja/Nee

¹ Een beperking van de verplichting om datareeksen van de leverancier en datareeksen van derden te overhandigen, doet geen afbreuk aan de verplichtingen van de leverancier zoals beschreven in de artikelen 6 en 13.

Bijlage C — Technische documentatie

De technische documentatie bevat ten minste de volgende informatie, zoals van toepassing op het betreffende AI-systeem:

1. een algemene beschrijving van het AI-systeem, met:
  - 1.1. het beoogde gebruik, de naam van de leverancier, de datum en de versie van het systeem;
  - 1.2. de aard van de data die waarschijnlijk door het systeem zullen worden verwerkt of die door het systeem moeten worden verwerkt en, in het geval van persoonsgegevens, de categorieën natuurlijke personen en groepen voor wie zij waarschijnlijk zullen worden verwerkt of voor wie zij moeten worden verwerkt;
  - 1.3. hoe het AI-systeem kan interageren of kan worden gebruikt om te interageren met hardware of software die geen deel uitmaakt van het AI-systeem zelf, indien van toepassing;
  - 1.4. de versies van de betreffende software of firmware en eventuele eisen met betrekking tot versie-updates;
  - 1.5. de beschrijving van alle vormen waarin het AI-systeem in de handel wordt gebracht of in bedrijf wordt gesteld;
  - 1.6. de beschrijving van de hardware waarop het AI-systeem moet worden uitgevoerd;
  - 1.7. wanneer het AI-systeem een component vormt van producten, foto's of illustraties waarop de externe kenmerken, markeringen en interne indeling van deze producten te zien is;
  - 1.8. een gedetailleerde en gemakkelijk leesbare beschrijving van het belangrijkste doel/de belangrijkste doelen voor optimalisering van het systeem;
  - 1.9. een gedetailleerde en gemakkelijk leesbare beschrijving van de verwachte output van het systeem en de verwachte outputkwaliteit;
  - 1.10. gedetailleerde en gemakkelijk leesbare instructies voor de interpretatie van de output van het systeem;
  - 1.11. voorbeelden van scenario's waarvoor het systeem niet mag worden gebruikt;
2. een gedetailleerde beschrijving van de elementen van het AI-systeem en van het proces voor de ontwikkeling ervan, waaronder:
  - 2.1. de methoden en uitgevoerde stappen voor de ontwikkeling van het AI-systeem, met inbegrip van, indien relevant, het gebruik van door derden geleverde vooraf getrainde systemen of hulpmiddelen en hoe deze zijn gebruikt, geïntegreerd of aangepast door de leverancier, met inbegrip van een beschrijving van eventuele licentie- of andere contractuele regelingen met betrekking tot die input van derden;
  - 2.2. de ontwerpspecificaties van het systeem, met name de algemene logica van het AI-systeem en van de algoritmen; de belangrijkste ontwerpkeuzen, waaronder de motivering en de gedane aannamen, ook met betrekking tot personen of groepen personen waarvoor het systeem bedoeld is om te worden gebruikt; de belangrijkste classificatiekeuzen; voor welke optimalisatie het systeem is ontworpen en de relevantie van de verschillende parameters; de beslissingen

- ten aanzien van eventuele afwegingen met betrekking tot technische oplossingen die zijn vastgesteld om te voldoen aan de in deze bepalingen vastgestelde voorschriften;
- 2.3. de beschrijving van de systeemarchitectuur met een toelichting op hoe softwarecomponenten op elkaar voortbouwen of elkaar informatie aanleveren en hoe de integratie in de algemene verwerking plaatsvindt; de rekenhulpmiddelen die zijn gebruikt voor het ontwikkelen, trainen, testen en valideren van het AI-systeem;
  - 2.4. indien relevant, de datavereisten met betrekking tot informatiebladen waarop de trainingsmethoden en -technieken zijn beschreven en de gebruikte datareeksen voor de training, waaronder informatie over de herkomst van deze datareeksen, de reikwijdte ervan en de belangrijkste kenmerken; hoe de data zijn verkregen en geselecteerd; etiketteringsprocedures (bv. voor gecontroleerd leren), methoden voor dataopschoning (bv. opsporing van uitschieters);
  - 2.5. indien van toepassing, een gedetailleerde beschrijving van vooraf bepaalde wijzigingen in het AI-systeem en de prestaties ervan, samen met alle relevante informatie die verband houdt met de technische oplossingen die zijn ingevoerd om de voortdurende naleving door het AI-systeem van de in deze bepalingen vastgestelde voorschriften te waarborgen;
  - 2.6. de gebruikte validatie- en testprocedures, waaronder informatie over de gebruikte validatie- en testdata en de belangrijkste kenmerken ervan; de statistieken die worden gebruikt voor het meten van de nauwkeurigheid, robuustheid, cyberbeveiliging en naleving van andere relevante voorschriften zoals vastgesteld in deze bepalingen, evenals mogelijk discriminerende gevolgen; logbestanden over en alle verslagen van tests die zijn gedateerd en ondertekend door de verantwoordelijken, waaronder met betrekking tot vooraf vastgestelde wijzigingen als bedoeld in punt 2.5;
  - 2.7. ingevoerde cyberbeveiligingsmaatregelen.

Gedetailleerde informatie over de monitoring, werking en controle van het AI-systeem, met name in verband met: de mogelijkheden en beperkingen op het gebied van de prestaties van het systeem, waaronder de verschillende maten van nauwkeurigheid voor specifieke personen of groepen personen waarvoor het systeem bedoeld is om te worden gebruikt en het totale verwachte nauwkeurigheidsniveau in verhouding tot het beoogde doel; de voorzienbare onbedoelde resultaten en risicobronnen voor de gezondheid en veiligheid, de grondrechten en discriminatie gelet op het beoogde doel van het AI-systeem;

3. een gedetailleerde beschrijving van het risicobeheersysteem overeenkomstig artikel 2;
4. een beschrijving van relevante wijzigingen die de leverancier tijdens de levensduur van het systeem aanbrengt.

Bijlage D — Gebruiksaanwijzingen

De gebruiksaanwijzingen bevatten ten minste de volgende informatie, zoals van toepassing op het AI-systeem:

1. de identiteit en de contactgegevens van de leverancier en, in voorkomend geval, van zijn gemachtigden;
2. de kenmerken, capaciteiten en beperkingen van de prestaties van het AI-systeem, waaronder voorkomend geval:
  - 2.1. het beoogde doel;
  - 2.2. het niveau van nauwkeurigheid, robuustheid en cyberbeveiliging als bedoeld in artikel 8 waarop het AI-systeem is getest en gevalideerd en die kan worden verwacht, en eventuele duidelijk bekende en te voorzien omstandigheden die een effect kunnen hebben op dat verwachte niveau van nauwkeurigheid, robuustheid en cyberbeveiliging;
  - 2.3. eventuele bekende of te voorzien omstandigheden in verband met het gebruik van het AI-systeem in overeenstemming met het beoogde doel ervan of in een situatie van redelijkerwijs te voorzien misbruik, die kunnen leiden tot risico's voor de gezondheid en veiligheid of de grondrechten;
  - 2.4. de mate waarin het AI-systeem een verklaring kan geven voor beslissingen die het neemt;
  - 2.5. de prestaties ervan met betrekking tot de personen of groepen personen voor wie het AI-systeem moet worden gebruikt;
  - 2.6. relevante informatie over de handelingen van gebruikers die een invloed kunnen hebben op de prestaties van het systeem, waaronder soort of kwaliteit van de inputdata of eventuele andere relevante informatie met betrekking tot de gebruikte datareeksen voor training, validatie en tests, rekening houdend met het beoogde doel van het AI-systeem;
3. de eventuele wijzigingen van het AI-systeem en de prestaties ervan die vooraf door de leverancier zijn bepaald;
4. de maatregelen voor menselijk toezicht als bedoeld in artikel 7, met inbegrip van de technische maatregelen die zijn getroffen om de interpretatie van de output van het AI-systeem door de overheidsorganisatie te vergemakkelijken;
5. de verwachte levensduur van het AI-systeem en eventuele noodzakelijke maatregelen voor onderhoud en verzorging om de goede werking van dat AI-systeem te waarborgen, ook in verband met software-updates;
6. een beschrijving van de in het AI-systeem opgenomen mechanismen die gebruikers in staat stellen de logs op passende wijze te verzamelen, op te slaan en te interpreteren.

Bijlage E — Maatregelen om transparantie te waarborgen

Geef hier een beschrijving van de technische en organisatorische maatregelen die de leverancier moet nemen om transparantie te waarborgen overeenkomstig artikel 6 van de bepalingen.

Bijlage F — Maatregelen om menselijk toezicht te waarborgen

Geef hier een beschrijving van de technische en organisatorische maatregelen die de leverancier moet nemen om menselijk toezicht te waarborgen overeenkomstig artikel 7 van de bepalingen.

Bijlage G — Niveaus van nauwkeurigheid

Beschrijf hier de vereiste niveaus van nauwkeurigheid.

Bijlage H — Maatregelen om een passend niveau van robuustheid, veiligheid en cyberbeveiliging te waarborgen

Geef hier een beschrijving van de technische en organisatorische maatregelen die de leverancier moet nemen om een passend niveau van robuustheid, veiligheid en cyberbeveiliging te waarborgen overeenkomstig artikel 8 van de bepalingen.

Deze maatregelen moeten waarborgen dat het AI-systeem zo goed mogelijk bestand is tegen fouten en onregelmatigheden die zich binnen het systeem of de omgeving waarin het systeem wordt gebruikt, kunnen voordoen, met name als gevolg van de interactie ervan met natuurlijke personen of andere systemen.

AI-systemen zijn bestand tegen pogingen van ongeautoriseerde derden om het gebruik, de output of de prestaties ervan te wijzigen door gebruik te maken van de kwetsbaarheden van het systeem. De technische oplossingen voor het aanpakken van AI-specifieke kwetsbaarheden omvatten, waar passend, maatregelen voor het voorkomen en detecteren van, het reageren op en het beheersen van aanvallen waarmee een poging wordt gedaan tot het manipuleren van de datareeks voor de training (de zogenaamde “datavervuiling”), of van vooraf getrainde componenten die bij training worden gebruikt (de zogenaamde “modelvervuiling”), van input die is gecreëerd om fouten van het model te veroorzaken (zogenaamde “vijandige voorbeelden”) of van tekortkomingen van het model, die kunnen leiden tot schadelijke besluitvorming.